

Pismo to wychodzi codziennie
oprócz świąt uroczystych,
o god. 10 przed południem
w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.....złp. 12
Miesięczna..... „ 5

Jutro S. Witalisa
Męczennika.

Metak Krakowski

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° R.	Therm:	Hogro- metr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7	26 5, 842	÷ 4,4	+ 0,0	Pół. zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
25. 12	„ 5, 536	9,8	0,3	Zachodni słaby	Chmury	
3	„ 5, 599	16,6	1,3	Pu. zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz.
9	27 5, 613	+ 3,5	+ 1,0	„ „	Pogoda z chmurami	

Część Urzędowa.

DYREKCJA POLICYI.

*Wolnego Niepodległego i Ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Podaje do publiczney wiadomości, iż wakuje posada stręczyciela dla starozakonnych przy kantorze służących; życzący sobie przeto takowey, mają się w przeciagu dni 14 do Dyrekcyi Policyi zgłosić, i stosowne dowody o ich konduicie przekonać mogące, złożyć. Kraków d. 23 kwietnia 1833 roku.

Za Dyrektora Policyi J. Książarski.
Paprocki Sekr.

Ogłoszona dawniej, lecz dla zaszyłych przeszkód do skutku nie doszła licytacya ruchomości po niegdy Franciszku Niedzielskim pozostałych, jako to: mebli, sreber, wódek i oleju; rozpocznie się w skutek rezolucyi Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa z d. 17 stycznia 1833 do N. 5039 wydanej w d. 1 maja r. b. 1833 o godzinie 9 ranney w kamienicy przy ulicy Floryańskiej pod L. 555 położoney.— Kraków dnia 25 kwietnia 1833 r.

Matakiewicz.

Część Nieurzędowa.

KRAKÓW.

W księgarni J. Czecha znajduje się nowe wydanie POEZJI MICKIEWICZA, w 3 tomach z rycinami. Wydanie warszawskie to naykompletniejsze, co do kształtu i ozdoby, wyrównywa paryskiemu.— W teyże księgarni nabyć można poezyi *rzeczonego Autora*, również *Odyńca, Chodźki i Korsaka*, edycyi poznańskiej.

ROSSYA

Petersburg 9 Kwietnia.

(Dokończenie.)

Lecz dopóki pasza Egipski nie podda się przełożonym mu warunkom i dopóki ich rzetelnie niewypełni, sama roztropność każe nie dowierzać szczerości obietnic Mehmeda Ali. Ostrożność tę bardziy jeszcze czyni potrzebną, i mocniy utwierdza nas w tém mniemaniu świeży postępek Ibrahima paszy, który, gardząc własnymi nawet zapewnieniami, i otwarcie łamiąc obietnice dane generał-porucznikowi Murawiew, ośmielił się na nowo rozpocząć dalsze wojenne działania, złożyć z urzędów wszystkie władze ottomańskie w

Smyrnie i opanować nawet miasta Magnezją i Balikéser. A nadto, gdy cała armija egipska przybiera postawę coraz bardziej zagrażającą spokojności stolicy państwa Ottomańskiego, Mehemed Ali, ze swojej także strony, posuwa z największym pośpiechem przygotowania wojenne, i zamyśla o przesłaniu dla Ibrahima paszy nowych posiłków.

Wiadomości te wprawiły Portę w mocną niespokojność, i nadały w jęj oczach większą jeszcze cenę obecności rossyjskiej eskadry.

Po otrzymaniu tych wiadomości, które doszły tu 8 (20) marca, Cesarz Jmć przesłał natychmiast generał-gubernatorowi Noworosyjskiemu, hrabi Woronców rozkaz, ażeby niezwłocznie wyprawił przygotowaną w Odesie eskadrę z wojskiem lądowym, pod eskortą części floty, zostającą pod dowództwem kontr-admirała Kumani. Wyprawa ta ruszyła rzeczywiście z miejsca 17 (29) marca, o 6tej zrana. Z niecierpliwością oczekiwano przybycia jęj w Konstantynopolu, i rząd turecki wydał już był należyte rozkazy, dla przygotowania jęj zapasów żywności i wszelkich innych potrzeb. Tak więc wkrótce dostateczne siły będą mogły bronić stolicę państwa Ottomańskiego na przypadek potrzeby, lub wspierać wszczęte z paszą egipskim układy.

Po uczynieniu tych wojennych rozporządzeń, Cesarz Jmć, chcąc przez uroczyste oznajmienie swoich postanowień położyć tamę dumnym zamiarom Mehemeta Ali, rozkazał ministrowi swojemu w Konstantynopolu urzędownie oświadczyć: iż eskadra i wojska lądowe wysłane na pomoc Sultanowi, na wyraźne żądanie tego monarchy, dopóty pozostaną na stanowisku, jakie wyznaczonem dla nich będzie, dopóki Ibrahim pasza nie nastąpi z całej Azji mniejszej, dopóki nie przejdzie za górę Taurus i dopóki pasza egipski nie podpisze podanych mu przez Portę warunków.

Skoro tylko dwojaki ten cel osiągnionym zostanie, J. C. M., według uczynionego uroczystie wd. 17 lutego oświadczenia, rozkaże flocie i wojskom swoim do Rosyi powrócić.

Tłumaczenie memoriału Porty Ottomańskiej wręczanego 5 (17) lutego 1833 r.

W skutek pomocy w sile morskiej przez N. Cesarza Rossyjskiego W. Sultanowi ofiarowanej i z żywą wdzięcznością przez J. S. M. przyjętej, ułożone zostały łącznie z P. Butieniew środki spiesznego wykonania tej obie-

tnicy, i przedsięwzięto nawet potrzebne ku temu kroki.

Zwracając atoli uwagę na obecny stan rzeczy, t. j. na powrót z Egiptu P. generała Murawiewa, posłanego tam z polecenia J. C. M., na uczynione jemu przez Mehemeta Ali przyrzeczenia, a razem i na wiadomości odebrane od Ibrahima paszy, który oznajmuje Porcie, iż zatrzyma się na miejscu, na którym się teraz znajduje i dalej niepostąpi; i przypisując te wszystkie wypadki wpływowi zbawiennych zamiarów J. C. M., mamy sobie za powinność, oświadczyć najwyższe dzięki i najgłębszą wdzięczność jaką jesteśmy przejęci.

Tymczasem wszakże, we względzie żądanej pomocy, przedstawia nam się teraz nowa uwaga. Zaiste, nie trzeba zbyt rychło nabierać zbyt znacznej ufności w aktach strony przeciwny; lecz, gdy się też zdarzyćby mogło, że wykonanie bezwzględne i zbyt spieszne wspomnionego środka ostrożności, obudziłoby niechęci i ponowienie działań nieprzyjacielskich; postanowiono przeto, podług zdrowej polityki, nie odstępować zupełnie środka o który rzecz idzie, lecz przedsięwziąć tajemne rozporządzenia ku uskutecznieniu jego w razie potrzeby.

Rozporządzenia te są następne: iżby flota o której puszczenie się w drogę proszono, była zawsze w gotowości do wyruszenia, nie zdejmując się wszakże z kotwicy; iżby czekała dalszych rozkazów, i żeby, gdy jęj zapotrzebują, mogła wypłynąć natychmiast i przybyć jak narychle.

Jeden lekki statek ma bez przerwy stać w Bujukdéré, przed pałacem Rossyjskim, iżby tej flocie mógł w każdym razie zawieźć potrzebne rozkazy.

Wykonanie tych rozrządzeń należy do P. ministra Rossyjskiego; w wysł zaś dobrych chęci, oświadczonych przez N. Cesarza, wypadłoby, dla uczynienia pomocy zupełną, przyjąć we względzie posiłków lądowych, plan podobny temu, jaki dla morskich skreślonym został, ażeby w potrzebie, te posiłki znalazły się rzeczywiście pod ręką, i nie pozostały w tyle odsieczy morskiej, we względzie swego wpływu i skuteczności.

Niech więc to wojsko wystąpi do marszu natychmiast; niech idzie wzdłuż Dunaju; niech tam stoi w pogotowiu czekając na rozkazy: które mu wprędę przeszle, stosownie

do okoliczności, nasz przyjaciel, P. minister Rossyjski; który będzie uwiadomionym jak się rzeczy mają; i nakoniec, niech P. minister raczy wejść o tём w stosunki z P. jenerałem Kisielew.

Taki to jest przedmiot niniejszego memoriału, który się przesyła P. ministrowi rossyjskiemu.

Memoryał podany Wysokiej Porcie przez ministra rossyjskiego 5 (17) lutego 1833.

Dopiero co otrzymałem memoriał oddany przez P. Reis-Effendego drogomaniowi rossyjskiemu i spieszę nań odpowiedzieć.

Oświadczenia wdzięczności, wynurzone przez W. Sultana za szczerą przyjaźń której Cesarz Jmć dał mu dowody w poselstwie jenerała Murawiew, i przez ofiarowanie posiłków morskich, będą, pewien tego jestem, mile przyjętymi przez Jego Cesarską Mość.

Nie omieszkam też uwiadomić dwór Cesarski o modyfikacyach wymienionych we wspomnianym memoriale, we względzie żądanych przez Portę posiłków w wojsku lądowem rossyjskiem, z ponad Dunaju.

Co się zaś tyczy modyfikacyi wskazanych w memoriale, w przedmiocie wysłania eskadry z morza Czarnego, pośpieszę i o tych dać znać P. admirałowi Greigh, przez pocztę rossyjską, mającą odejść w dniu jutrzejszym. Zawsze jednak powodowany wspaniałymi i życzliwymi zamiarami mojego dostojnego władzcy, mam sobie za obowiązek, powtórzyć dziś uwagę, którą już miałem zaszczyt uczynić PP. ministrom ottomańskim, podczas mojej z Portą konferencji w dniu 27 stycznia, a mianowicie: że na wyraźne żądanie P. Reis-Effendego, obwieszczone w imieniu Sultana, jużem przez 10 lub 12 dniami pisał i lądem i morzem do P. admirała Greigh, nalegając o wysłanie eskadry Cesarskiej. Jeżeli statek rossyjski „*Szyrokoj*“, wyprawiony wtedy do Sebastopola, śpiesznie podróż swą odbył, eskadra wkrótce potem mogła była wypłynąć z tego portu. Owoż przypuszczając, że się tak stało, podobieństwem do prawdy jest: iż eskadra Cesarska łada chwili ukaże się u wejścia Bosforu. Powiniennem więc zwrócić uwagę Wysokiej Porty na tę okoliczność, prosząc, aby mi niezwłocznie dała wiedzieć: jakie będą w tym razie chęci jego Wysokości Sultana, ażeby można było dalsze przedsięwziąć kroki. Uwaga ta tём jest istotniejszą, że w niniejszym roku porze, eska-

dra Cesarska nie może pozostać na manewrach w pełnem morzu, nie narażając się na wielkie niebezpieczeństwo. Muszę nakoniec przypomnieć panu Reis-Effendemu, że w téj chwili nie mam do rozrządzenia ani statku parowego, ani lekkiego żadnego, którybym mógł w razie potrzeby posłać na Czarne morze»

(G. C. W.)

FRANCYA

Paryż 12 Kwietnia.

Onegdy sąd przysięgłych skazał pięciu członków *Towarzystwa praw człowieka* na zapłacenie po 200 fr. kary pieniężnej, i nakazał rozwiązanie tegoż stowarzyszenia. —

Wczorajszy dziennik *Trybuna*, zawiera zapozwanie swego wydawcy, do stawienia się przed kratkami izby deputowanych na dzień 16 b. m.

Dzienniki tutejsze, jak się spodziewać można było, bardzo przesadzone poumieszczały wiadomości o wypadkach w Frankforcie.

Na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych, roztrząsano projekt do prawa, mocą którego minister spraw wewnętrznych, żądał dodatkowego kredytu summy 2,124,525 fr. do przyzwoloney już po po dziś dzień summy 6,100,000 na udzielanie wsparcia wychodniom zagranicznym. Jeden ustęp w sprawozdaniu kommissyi, względem rzeczonoego projektu, wedle którego minister spraw wewnętrznych miał rozporządzić: że tylko ci wychodnie mają prawo do wsparcia, którzy są w stanie udowodnić, że im „amnestya ich rządów odmówioną została; otworzył pole żywym sporom do których należeli: hrabia Laborde, — sprawozdawca Bresson, — baron Bignon, — minister spraw wewnętrznych, — P. de Tracy, — jenerał Lafayette, — P. Garquier Pages, — i P. Franciszek Delessert. Minister rozwijał przyczyny, które spowodowały rząd do ograniczenia w pewnym względzie dobrodziejstw swoich dla wychodniów politycznych, i korzystał z tej pory do użalenia się na niektórych wychodniów polskich. — „Onegdy, mówił P. Argout między innemi, otrzymałem z Bergerac doniesienie, że niektórzy wychodnie tamtejszego zakładu, w tak nazwaney Kawiarni Polskiej wywoływali: — „Niech żyje Rzecz pospolita! śmierć królom!“ niewylaczając nawet tego, który im praw goscianości udziela. — Dziś nawet jeszcze,

odbieram depeszę z Nancy w której donoszą mi, że 300 wychodniów, tajemnie swój zakład opuścili dla udania się do Niemiec, w zamiarze ani wątpić, zrządzenia tam powstania. — Podobnie z Besançon, Luxeil, Lons le Saulnier i z Poligny, pooddawali się officerowie polscy, niewiadomo do kąd. — Po ukończeniu dyskusji, przyjęto dwa artykuły projektu, przez powstawanie i nieruszenie się z miejsca; gdy atoli głosowano znowu przez kręski, i okazał się brak 19 kresek do liczby prawem przepisanej, — powtórne przeto kreskowanie, do następującej sessji zostawiono.

Dnia 13 Kwietnia. Minister spraw wewnętrznych przełożył wczoraj izbie parów obadwa projekta do prawa, tyżące się wskazania wychodniom polskim miejsc zamieszkania, i pensji ranionym żołnierzom gwardyi narodowej, w prowincjach zachodnich i w czerwcu r. z. w stolicy, tudzież rodzinom poległych.

Dzisiejszy *Monitor*, zawiera następujące szczegóły, o oddaleniu się wychodniów polskich: »Dnia 7 kwietnia, w pierwszej świętej Wielkiej nocy, 300 wojskowych polskich z zakładu w mieście Besançon, prawie sami officerowie, udali się na zamówioną schadzke do wioski Morre. Wysłuchawszy w tamtejszym kościele mszy ś, za nadejściem nocy ruszyli w pochód, rozpowiadając na głos, że się udają do Niemiec. Poszli oni przez góry, i wielkie podobieństwo, że pod Bruntrut wstąpili na ziemię szwajcarską. — Domniemaniem jest, że dnia 8 wieczorem przeszli granicę, nienatrafiwszy nigdzie na przeszkodę, albowiem wymijali wielkie wsie, i stanowiska żandarmów. — 150 Polaków pozostało spokojnie w Besançon, i ci niemają oddalenia się zamiaru. — W dniu zaś 9 b. m. podobnie z Dijonu, jak się zdaje, w skutku umowy z będącymi w Besançon, 50 Polaków, o 7 wieczorem w małych oddziałach z tornistrami i zwiniętymi płaszczami, większa część uzbrojona, opuścili swój zakład; mieli oni zamiar udać się do Bruntrut, celem pójścia z tamtąd do kraju W. księstwa Badeńskiego. — 22 officerów polskich, którzy dnia 7 o godzinie 11 w nocy odeszli podobnie z Salins, ku szwajcarskim i niemieckim granicom, uzbrojeni byli w pałasze i pistolety. — Depesza telegraficzna z Besançon donosi, że 400 wychodniów polskich, w porządnym szyku, dnia 10 b. m. o 2 popołudniu udając się przez Goumey, pomiędzy St. Hippolyte i Maiche, opuścili Francję, i weszli na ziemię kantonu Bern, zkad puscili się w dalszą drogę do kraju Badeńskiego. Rząd wydał rozkaz, aby tym wychodniom polskim gdyby się znowu pokazać mieli na granicy, zabronić powrotu do Francji.

Akademija napisów, (*d'inscriptions*) wybrała na członka swego, Pana Guizot, ministra oświecenia.

Na brzegach Bretanii, usiłowano już kilkakrotnie wysadzić na ląd broń. Sądzą że

rojaliści Wandei, o nowem zamysłają powstaniu.

Naynowsze wiadomości nadesłane tu z Bona w Algierze, donoszą, że naczelnik pobitego w ostatnich potyczkach pokolenia Beni-dinów, nazwiskiem Beniakuf, przybył tam osobiście, dla poddania się panowaniu Francji.

Dnia 14 Kwietnia. Dzisiejsze dzienniki, zawierają nowe szczegóły oddalenia się wychodniów polskich. Wyszedłszy dnia 7. wieczorem z Morre, przybyli dnia 8. idąc podwoynym krokiem, w liczbie około czterechset, do Grepillen; o 2. popołudniu stanęli właśnie na ziemi szwajcarskiej. Część ich, miała pałasze, szpady, i pistolety, była to jak się zdaje, dawna broń, którą przy sobie zachowali. — Niktórzy z nich pokazywali proklamacye; takowych jednak mieszkańcy niebyli w stanie rozeznac, w jakim mogły być języku ułożone, i do kogo wydane. Jeden z officerów miał chorągiew, z herbami polskim i litewskim którą jak mówili, mają zamiar po przejściu granicy rozwinać. — Za przybyciem do brzegu rzeki Doube, stanowiącej granicę pomiędzy Francją i Szwajcaryą, miał do nich mowę półkownik będący na czele, i dwomaszeregami weszli do Szwycu, nierozwijając jednak chorągwi. Jeżeli można dać wiarę powiesiom niektórych mieszkańców pogranicznych, mieli im niektórzy wychodnie opowiadać, że idą do Niemiec, dla wspierania planów tamtejszych powstań, i że wieśniacy kraju bazylejskiego, dadzą im swoje broń. Trudno, aby przed dniem 12. b. m. došli do brzegów Renu. — Zapewniają że u jednego z officerów, widziano dwa pełne wory złota. Zresztą wszelkie wydatki w marszu, były punktualnie i przez każdego pojedynczo płacone; natomiast znaczna liczba pozostawiła długi w Besançon. Na dniu 9. b. m. widziano w Bruntrut około 20 officerów, którzy przez departamenta wyższego Renu, i jak się zdaje, z Paryża tam przybyli. — Rząd z przeczności, wzbraniał się ciągle pozwalać wychodniom polskim zamieszkania przy wschodnich granicach, i w końcu, wydane zostały rozkazy, aby ci którzy się znajdują w departamentach wyższego Renu, przenieśli swe mieszkania w głąb kraju. — Minister spraw wewnętrznych, wydał okólnik do prefektów departamentów, gdzie się znajdują zakłady wychodniów polskich, w którym uwiadomienia ich o środkach, jakie rozmaite rządy w Niemczech przeciwko wychodniom przedsięwzięły, gdyby ci żądali wolnego przejścia przez ich kraje. Prawie wszystkie te rządy nakazały, aby idącym z Francji Polakom niewizować paszportów.

Tak w garnizonie tutejszym, jak w gwardyi narodowej, nadzwyczajne środki na przyszyły wtorek nakazane zostały, dla utrzymania porządku i spokojności w stolicy. Nawet przeczność ta, rozciąga się do przyległych okolic.

(G. P. S.)